

Г. КАУЛЕ¹, Л.О. ТАСЕНКЕВИЧ²

¹ Інститут планування ландшафту та екології Штуттгартського університету, Кеплерштрассе, 11, Штуттгарт, 70174, ФРН

² Державний природознавчий музей НАН України
вул. Театральна, 18, Львів, 79008
tasen@mail.lviv.ua

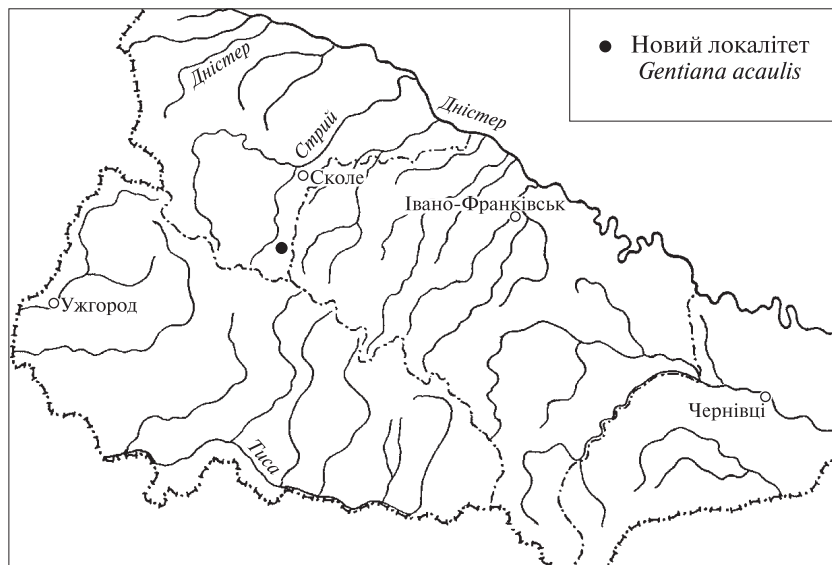
**ЗНАХІДКА *GENTIANA ACAULIS* L.
(*GENTIANACEAE*) У СКОЛІВСЬКИХ
БЕСКИДАХ (УКРАЇНСЬКІ КАРПАТИ)**

Ключові слова: *Gentiana acaulis*, Сколівські Бескиди, рідкісний вид

Gentiana acaulis L. (*G. excisa* C. Presl, *G. kochiana* Perr. et Song., *Ciminalis acaulis* (L.) Borkh.) — субальпійський європейський вид, ареал якого охоплює гори Середньої Європи: Піреней, Юра, Альпи, Апенніни, Балкани, Карпати [8]. У Західних Карпатах тирлич безстеблій не зростає (знахідки цього виду в Білих Карпатах і Моравських Бескидах [5] самі ж чеські дослідники вважають сумнівними [6]). Досить поширеним він є майже в усіх частинах Південно-Східних Карпат та в масиві Жілеу (Бігарські гори) на території Румунії [7].

В Українських Карпатах розповсюджений здебільшого у східній, вищій частині — у Свидовці, Чорногорі, Мармароському масиві [3], наводиться також для Чивчинських гір [2, 4]. Найзахіднішими є локалітети *Gentiana acaulis* у масиві Полонини Рівної: під вершиною Лютянська Голиця [4] та в околицях с. Лумшори [1].

На території Сколівських Бескид тирлич безстеблій виявлений уперше — неподалік села Ялинкувате Сколівського р-ну, на південному відрозі полонини Чорна Ріпа на висоті 1050 м над р. м. в угрупованні *Nardetum strictae*. На початку травня 2004 р. у цій популяції налічувалося 37 квітучих особин.

Новий локалітет *Gentiana acaulis* L. у Сколівських Бескидах
New locality of *Gentiana acaulis* L. in the Skole Beskydy Mts.

Gentiana acaulis — вид, занесений до Червоної книги України [1], а його місцезростання, розташовані на західній межі карпатської частини ареалу, варто взяти під охорону, зокрема, у зв'язку з інтенсивним розвитком інфраструктури гірськолижного спорту в регіоні, що може загрожувати цьому локалітету.

1. Комендар В.І. Тирлич безстебловий, *Gentiana acaulis* L. // Червона книга України. Рослинний світ. — К.: УЕ, 1996. — С. 199.
2. Конспект флори Північної Буковини (судинні рослини) / Термена В.К., Стефанік В.І., Серпокрилова Л.С. та ін. — Чернівці, 1992. — 227 с.
3. Малиновський К.А. Рослинність високогір'я Українських Карпат. — К.: Наук. думка, 1980. — 277 с.
4. Чопик В.І. Високогірна флора Українських Карпат. — К.: Наук. думка, 1976. — 276 с.
5. Dostál J. Nová Květena ČSSR. — Praha: Academia, 1989. — 1563 s.
6. Holub J. Černé seznamy vymizelých taxonů květen České republiky a Slovenské republiky // Červená kniha ohrožených a vzácných druhov rastlín a živočíchov SR a ČR. Vyššie rastliny. — Bratislava: Príroda, 1999. — S. 411—415.
7. Topa Em. *Gentiana* L. // Flora Republici Populare Române. T. 8. — București: Editura Academiei Republicii Populare Române. — 1961. — S. 445—447.
8. Tutin T.G. *Gentiana* L. // Flora Europaea. — V. 3. — Cambridge; London; New York; New Rochelle; Melbourne; Sydney: Cambridge University Press, 1972. — P. 59—63.

Рекомендує до друку
С.Л. Мосякін

Надійшла 18.04.2007

Г. Кауле¹, Л.А.Тасенкевич²

¹ Институт планирования ландшафта и экологии
Штуттгартского университета, ФРГ

² Государственный природоведческий музей НАН Украины, г. Львов

НАХОДКА *GENTIANA ACAULIS* L. (*GENTIANACEAE*)
В СКОЛЕВСКИХ БЕСКИДАХ (УКРАИНСКИЕ КАРПАТЫ)

Сообщается о новом местонахождении *Gentiana acaulis* L. (*Gentianaceae*), — вида, внесенного в Красную книгу Украины, в Сколевских Бескидах на западной границе карпатской части его ареала.

Ключевые слова: *Gentiana acaulis*, Сколевские Бескиды, редкий вид.

G. Kaule¹, L. Tassenkevich²

¹ Institute of landscape planning and ecology, Stuttgart University, Stuttgart, FRG

² State Natural History Museum, National Academy of Sciences of Ukraine, L'viv

A NEW LOCALITY OF *GENTIANA ACAULIS* L. (*GENTIANACEAE*)
IN THE SKOLE BESKYDY MTS (THE UKRAINIAN CARPATHIANS)

The most westward locality in the Carpathian part of area of *Gentiana acaulis* L. — the Red Book of Ukraine's species, was discovered in the Skole Beskydy Mts.(the Ukrainian Carpathians).

Key words: *Gentiana acaulis*, the Skole Beskydy Mts.(the Ukrainian Carpathians), rare species.